

Informace o výsledcích kontrolní činnosti Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře podle § 26 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) za rok 2022

Zaměření kontrolní činnosti

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen Úřad) je oprávněn k výkonu kontrolní činnosti, při které se uplatňuje postup podle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) v těchto případech:

- a) Státní dozor podle zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách,
- b) Cenová kontrola podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, (dále jen zákon o cenách)

A) Státní dozor

Úřad dokončil v roce 2022 jeden státní dozor zahájený v roce 2020 na základě plánu kontrol, který byl zaměřen na zajištění poskytování služeb a vedení odděleného účetnictví ve smyslu § 23f zákona o dráhách, dále na plnění povinností provozovatele dráhy podle § 33 odst. 2 a provozovatele zařízení služeb podle § 23d odst. 2 zákona o dráhách, na plnění povinností dle § 42a až § 42c zákona o dráhách a na vedení odděleného účetnictví ve smyslu § 62 odst. 4 zákona o dráhách, se zaměřením na železniční stanice a přístupové komunikace pro cestující. Vzhledem k epidemické situaci v letech 2020 a 2021 a značnému rozsahu kontroly byl tento státní dozor dokončen až v roce 2022.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba v souladu s § 23f zákona o dráhách zajistila, že příslušné služby byly v kontrolovaném období poskytovány prostřednictvím samostatné organizační jednotky zařízení služeb. Kontrolovaná osoba však v rozporu s § 23d odst. 2 zákona o dráhách ve spojení s článkem 5 odst. 1 nařízení 2017/2177 neposkytla informaci o způsobu zveřejnění popisu zařízení služeb provozovateli infrastruktury.

Dále bylo zjištěno, že kontrolovaná osoba v rozporu s § 42c odst. 1 zákona o dráhách nezřídila odštěpný závod, prostřednictvím kterého má povinnost provozovat drážní dopravu odděleně od provozování dráhy, neboť provozuje zároveň celostátní dráhu i drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování dráhy. Za porušení této povinnosti byla kontrolované osobě uložena zatím nejvyšší pokuta v historii Úřadu v maximální možné výši 1 000 000 Kč.

Oddělení přístupu ke službám dále dokončilo v roce 2022 čtyři státní dozory zahájené v předchozím roce. Všechny tyto čtyři státní dozory byly zaměřeny na kontrolu dodržování podmínek pro přístup na vlečku a k zařízení služeb, stanovených právními předpisy, zejména § 22a a § 23d zákona o dráhách.

Ve všech případech bylo zjištěno pochybení a v následném správním řízení byla kontrolovaná osoba ve třech případech uznána vinnou ze spáchání přestupku. Ve čtvrtém případě nebylo možné uznat kontrolovanou osobu vinnou z důvodu chybějící potřebné právní úpravy (porušení § 23d odst. 2 zákona o dráhách není přestupkem). V tomto řízení o přestupku však byla kontrolovaná osoba uznána vinnou také z přestupku, který byl zjištěn v rámci státního dozoru dokončeného v roce 2021. Celkově byla za čtyři skutky uložena úhrnná pokuta ve výši 20 000 Kč.

V roce 2022 byly zahájeny dva státní dozory, z nichž jeden byl dokončen. V obou případech se jednalo o kontrolu dodržování podmínek pro přístup na vlečku a k zařízení služeb, stanovených právními předpisy, zejména § 22a a § 23d zákona o dráhách. Dokončený státní dozor byl zahájen na podnět dopravce, který se domáhal umožnění přístupu na vlečku. V tomto případě bylo zjištěno porušení povinností stanovených § 23d odst. 2 zákona o dráhách, avšak jak bylo uvedeno výše, nebylo možné zahájit řízení o přestupku, z důvodu chybějící potřebné právní úpravy.

V jednom případě si Úřad na základě informací zjištěných v rámci své úřední činnosti vyžádal podle § 3 odst. 1 kontrolního řádu od provozovatele vlečky podklady, na jejichž základě zjistil porušení oznamovací povinnosti podle § 22a odst. 5 zákona o dráhách. Zjištěné podklady považoval Úřad za dostatečné, proto se rozhodl kontrolu u účastnice řízení nezahajovat. Za toto nesplnění oznamovací povinnosti byla následně v přestupkovém řízení uložena úhrnná pokuta ve výši 10 000 Kč.

B) Cenová kontrola

Oddělení cenové kontroly, jako cenový kontrolní orgán Úřadu, oprávněný k výkonu cenové kontroly ve smyslu § 2b odst. 3 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen provedl jednu cenovou kontrolu u provozovatele železniční infrastruktury regionálních drah a zařízení služeb souvisejících s provozováním drážní dopravy. Touto kontrolou bylo zjištěno porušení cenových předpisů a na základě těchto zjištění byla pravomocně uložena pokuta.

V roce 2022 dále pokračovaly 3 cenové kontroly, které byly zahájeny v předchozích obdobích.

Počet kontrol za rok 2022:

V průběhu roku 2022 byly řešeny celkem čtyři cenové kontroly včetně cenové kontroly zmíněné v předchozím odstavci. Z tohoto počtu dvě cenové kontroly byly zahájeny již v roce 2020. V roce 2022 byly ukončeny celkem dvě cenové kontroly. Zbývající dvě cenové kontroly byly řešeny v rámci přestupkového řízení (v jednom případě se jednalo o soudní přezkum) navazujícího na cenovou kontrolu provedenou v předchozím období. V průběhu roku 2022 bylo provedeno celkem sedm státních dozorů.

Počty porušení za rok 2022:

Během roku 2022 byly pravomocně ukončeny celkem dvě cenové kontroly a v obou bylo zjištěno porušení cenových předpisů. V roce 2022 byla na základě dvou cenových kontrol vydána dvě pravomocná rozhodnutí o přestupku, kdy bylo zjištěno porušení cenových předpisů. V rámci státních dozorů bylo zjištěno šest porušení zákona o dráhách.

Počty a výše uložených pokut za rok 2022:

V roce 2022 byly uloženy pokuty v celkové výši 1 350 000 Kč. Všechny uvedené pokuty byly uhrazeny.

Přehled o kontrolách plnění opatření k nápravě:

V návaznosti na cenovou kontrolu vyplývající z § 14 odst. 2 zákona o cenách nebyla žádná konkrétní opatření k nápravě přijata, odstranění závad se řešilo prostřednictvím sankcí. V rámci státního dozoru bylo uloženo v jednom případě odstranění nedostatků, a to z důvodů porušení povinností vyplývajících ze zákona o dráhách.

Ing. Miloslav Kothera
místopředseda Úřadu